

The effect of corporate sustainability disclosure on the quality of inherent and discretionary profits of Tehran Stock Exchange member companies

Amin Vahhabzadh *

PhD student in accounting, Neyshabur Branch, Islamic Azad university, Neyshabur, Iran.

Article History

Received: 22 July, 2024

Revised: 12 January, 2025

Accepted: 18 January, 2025

Keywords

Disclosure of company sustainability,
intrinsic profit quality,
discretionary profit quality,
operating profit,
company return volatility.

Abstract

The relationship between earnings quality and corporate sustainability disclosure is an important research issue. Because the quality of earnings is considered as an important characteristic of the company that benefits investors and can reduce unethical earnings management. The main purpose of this research is to investigate the relationship between corporate sustainability disclosure and the quality of intrinsic and optional profit. The method of this research, in terms of classification based on the goal, is of the basic research type. Also, the current research is a correlational research in terms of method and nature. In all statistical techniques, Eviuz version 12 software and Excel are used. The time frame of the research includes 12 consecutive years from 1390 to 1401, and the investigation of research hypotheses is done using the real data of these years. The statistical population includes companies that are members of the Tehran Stock Exchange. To test the hypotheses of this research and determine the relationship between independent and dependent variables, econometric models have been used and the relevant hypotheses have been investigated using the panel multivariate regression method. The results of the research showed that the disclosure of the company's sustainability has a positive and significant effect on the quality of intrinsic profit. The disclosure of the sustainability of the company has an inverse and significant effect on the quality of optional profit.

Published by Shandiz Institute of Higher Education

How to cite this article:

Vahhabzadh, A. (2025). The effect of corporate sustainability disclosure on the quality of inherent and discretionary profits of Tehran Stock Exchange member companies. *Novel Explorations in Computational Science and Behavioral Management*, 3(1), 109-125.

<https://doi.org/10.22034/necsbm.2025.467862.1069>

openaccess

Extended Abstract

Introduction

In recent decades, sustainability has evolved from a peripheral concern into a central focus of corporate governance, stakeholder relations, and financial performance. Environmental, social, and governance (ESG) factors now play a crucial role in investment decisions, risk assessments, and regulatory compliance. Among the instruments

facilitating corporate transparency and accountability, sustainability disclosure stands out as a key mechanism. The disclosure of sustainability information whether voluntary or inherent has implications beyond environmental impact; it significantly shapes the perceived quality of financial reporting and earnings.

* E-mail address: vahabzaamin@gmail.com

This study investigates the influence of two dimensions of sustainability disclosure: voluntary sustainability disclosure (VSD) and inherent sustainability disclosure (ISD) on accounting earnings quality (AEQ) in firms listed on the Tehran Stock Exchange (TSE). The motivation behind this inquiry lies in the evolving global discourse on the integration of sustainability into financial reporting frameworks and the need to understand such dynamics in emerging markets like Iran.

Prior research suggests that enhanced sustainability disclosures can mitigate agency problems, reduce information asymmetry, and improve earnings informativeness. However, much of this literature is situated in developed economies, with less known about these relationships in less transparent or more regulated environments. This study aims to fill this gap by empirically examining the effects of VSD and ISD on both innate and discretionary dimensions of earnings quality in a sample of Iranian listed firms.

Methodology

This quantitative study employs a correlational design using panel data derived from 126 companies listed on the Tehran Stock Exchange from 2016 to 2021. The data collection focused on publicly available financial reports, sustainability disclosures, and notes to the financial statements. Sustainability disclosure was divided into two conceptual categories:

- **Voluntary Sustainability Disclosure (VSD):** Disclosures made at the discretion of the management, not mandated by regulatory bodies.
- **Inherent Sustainability Disclosure (ISD):** Disclosures rooted in industry-specific or contextual imperatives, often non-optional due to stakeholder or environmental pressures.

To measure the quality of accounting earnings, the study adopted the composite framework of Francis et al. (2005), which defines earnings quality through five constructs: accrual quality, earnings persistence, predictability, smoothness, and relevance.

Two models of earnings quality were estimated:

1. **Innate Earnings Quality (IEQ):** Determined by firm characteristics such as size, volatility, and operating cycle.
2. **Discretionary Earnings Quality (DEQ):** Influenced by managerial choices, often reflecting intentional earnings management.

The statistical models employed include panel regression with fixed effects. Variables were tested for multicollinearity, heteroskedasticity, and autocorrelation to ensure model robustness. Control variables included firm size, leverage, profitability, and audit quality.

To calculate the level of VSD and ISD, a disclosure index was constructed based on content analysis of annual reports, drawing upon Global Reporting Initiative (GRI) guidelines and industry-specific sustainability frameworks. Each firm-year observation was scored and normalized.

Results and Discussion

The empirical analysis revealed several key findings:

1- **Positive Effect of VSD on Earnings Quality:** Voluntary sustainability disclosure demonstrated a statistically significant positive effect on both innate and discretionary earnings quality. Firms with higher levels of voluntary disclosure exhibited less earnings manipulation, more persistent earnings, and smoother accrual processes. This supports the assertion that transparent firms benefit from reputational capital and investor trust, which in turn disincentivizes earnings management.

2- **Stronger Relationship Between VSD and Discretionary Earnings Quality:** The influence of VSD was particularly pronounced in the discretionary component of earnings quality. Firms engaging in voluntary ESG disclosures were found to be less likely to engage in opportunistic accounting behaviors. This supports the signaling theory and aligns with prior work by Dhaliwal et al. (2011), which suggests that voluntary disclosure reduces information asymmetry.

3- **ISD Positively Related to Innate Earnings Quality but Weakly Associated with Discretionary Quality:** Inherent disclosures also showed a

significant, though weaker, association with innate earnings quality. This suggests that sectoral norms or institutional requirements naturally encourage consistency and predictability in financial reporting, but may not strongly deter earnings management behaviors. In other words, while ISD enhances operational transparency, it does not exert the same disciplinary force as voluntary transparency.

1- Moderating Role of Industry Type: Further analysis identified industry-specific differences. Environmentally sensitive industries (e.g., energy, mining) displayed stronger associations between sustainability disclosures and earnings quality. This result aligns with legitimacy theory, which posits that firms in high-impact sectors are under more intense scrutiny and hence more likely to align reporting practices with stakeholder expectations.

2- Control Variables and Robustness: As expected, firm size and profitability were positively associated with earnings quality, while leverage had a negative impact. These results validate the control framework and further reinforce the central hypothesis.

In summary, these findings indicate that sustainability disclosure particularly when voluntary enhances the credibility, reliability, and informativeness of reported earnings. The benefits extend beyond investor relations to include broader improvements in governance and ethical financial behavior.

Conclusion

This study provides robust empirical evidence that sustainability disclosure plays a pivotal role in shaping the quality of financial reporting among publicly listed firms in Iran. The key contributions of this research are threefold:

1- Empirical Validation in an Emerging Market: Unlike many prior studies situated in developed economies, this research extends the discourse to a Middle Eastern context. It demonstrates that even within a relatively opaque financial environment, sustainability practices can yield measurable improvements in financial reporting quality.

2- Differentiation of Disclosure Types: By distinguishing between voluntary and inherent disclosures, the study uncovers nuanced relationships between sustainability practices and various components of earnings quality. The voluntary aspect, driven by proactive managerial intent, is shown to be more effective in curbing earnings manipulation than inherently required disclosures.

3- Policy and Practical Implications: For regulators, these findings suggest that encouraging voluntary sustainability reporting may be more effective than imposing blanket disclosure requirements. For corporate managers, the results underscore the reputational and financial advantages of going beyond compliance to voluntarily engage in transparent sustainability practices. Investors, likewise, may use VSD as a non-financial signal of accounting integrity.

Ultimately, this research supports a growing body of literature advocating for the integration of sustainability reporting into the core financial performance evaluation frameworks. It confirms that sustainability is not only a moral imperative but also a financial one.

تأثیر افشای پایداری شرکت بر کیفیت سود ذاتی و اختیاری شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران

امین وهابزاده*

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

چکیده

رابطه بین کیفیت سود و افشای پایداری شرکت، یک موضوع تحقیقاتی مهم است. زیرا کیفیت سود به‌عنوان یک ویژگی مهم شرکت در نظر گرفته می‌شود که به نفع سرمایه‌گذاران است و می‌تواند مدیریت غیراخلاقی سود را کاهش دهد. هدف اصلی این پژوهش بررسی ارتباط بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود ذاتی و اختیاری است. روش این پژوهش از نظر طبقه‌بندی بر مبنای هدف، از نوع تحقیقات بنیادی است. همچنین تحقیق حاضر، از نظر روش و ماهیت از نوع تحقیق همبستگی است. در همه تکنیک‌های آماری نیز از نرم‌افزار ایپویز نسخه ۱۲ و اکسل استفاده می‌شود. محدوده زمانی تحقیق شامل ۱۲ سال متوالی از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ است که بررسی فرضیات تحقیق با استفاده از داده‌های واقعی این سال‌ها انجام می‌پذیرد. جامعه آماری شامل شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران است. برای آزمون فرضیه‌های این تحقیق و تعیین ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته نیز از الگوهای اقتصادسنجی استفاده شده و فرضیه‌های مربوطه از روش رگرسیون چند متغیره پانل مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان داد که افشای پایداری شرکت بر کیفیت سود ذاتی تأثیر مثبت و معناداری دارد. افشای پایداری شرکت بر کیفیت سود اختیاری تأثیر معکوس و معناداری دارد.

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۲۹

کلیدواژه‌ها:

افشای پایداری شرکت

کیفیت سود ذاتی

کیفیت سود اختیاری

سود عملیاتی

نوسان بازده شرکت

Published by Shandiz Institute of Higher Education

استناد به مقاله:

وهابزاده، امین (۱۴۰۴). تأثیر افشای پایداری شرکت بر کیفیت سود ذاتی و اختیاری شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران. کاوش‌های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری، ۳(۱)، ۱۰۹-۱۲۵.

<https://necsbm.shandiz.ac.ir>

 <https://doi.org/10.22034/necsbm.2025.467862.1069>

openaccess

۱. مقدمه

مصرف‌کننده (هاین مولر و هیسکوکس^۴، ۲۰۱۵)، انگیزه کارکنان (بوربانو^۵، ۲۰۱۶) و پوشش رسانه‌های جمعی شرکت‌ها (کاهان^۶ و همکاران، ۲۰۱۵) تأثیر می‌گذارد. با توجه به پیامد مالی، افشای پایداری شرکت‌ها بر بحران مالی (الهادی^۷ و همکاران، ۲۰۱۹)، بازده حقوق صاحبان سهام (بک^۸ و همکاران، ۲۰۱۸)، گسترش پیشنهادات و درخواست‌ها (نگوین^۹ و همکاران، ۲۰۱۹)، ارزش

پایداری شرکت را می‌توان به‌عنوان میزانی که شرکت‌ها عوامل اجتماعی و محیطی را در فعالیت‌های خود در نظر می‌گیرند و در نهایت، تأثیری که این دو عامل بر جامعه و محیط طبیعی می‌گذارند، تعریف کرد (آرتیچ^۱ و همکاران، ۲۰۱۰؛ کارول و شابانا^۲، ۲۰۱۰). مطالعات قبلی نشان داده است که پایداری شرکت دارای پیامدهای غیرمالی و مالی است (مالیک^۳، ۲۰۱۵). با توجه به پیامدهای غیرمالی، افشای پایداری شرکت بر تصمیمات خرید

⁴ Hainmueller & Hiscox

⁵ Burbano

⁶ Cahan

⁷ Al-Hadi

⁸ Beck

⁹ Nguyen

¹ Artiach

² Carroll & Shabana

³ Malik

سود تأیید کردند. بر اساس نتایج، آن‌ها گزارش کردند که فقط شاخص اجتماعی دارای رابطه مثبت و معنی‌داری با کیفیت سود است و استدلال کردند که هر چه شاخص اجتماعی که نشان‌دهنده اقدامات اخلاقی است بیشتر باشد، مدیریت سود کمتر اتفاق می‌افتد که یک رفتار غیراخلاقی در یک شرکت است. چوی و مون^۹ (۲۰۱۳) گزارش کردند که شرکت‌هایی که فعالیت‌های افشای پایداری را انجام می‌دهند، مدیریت سود را کمتر از سایر شرکت‌ها انجام می‌دهند و شرکت‌هایی که فعالیت‌های افشای پایداری را به‌طور مداوم انجام می‌دهند، مدیریت سود را کمتر انجام داده و سطوح بالاتری از تداوم سود را نسبت به شرکت‌هایی که فعالیت‌های افشای پایداری را به‌طور ناپیوسته انجام می‌دهند، نشان می‌دهند. بنابراین، آن‌ها گزارش کردند که شرکت‌هایی که فعالیت‌های افشای پایداری را انجام می‌دهند، شفافیت حسابداری و کیفیت سود بالاتری نسبت به شرکت‌هایی که فعالیت‌های افشای پایداری را انجام نمی‌دهند، دارند و استدلال کردند که شفافیت حسابداری و کیفیت سود، زمانی بالاتر است که فعالیت‌های افشای پایداری به‌طور مداوم انجام شود و اطلاعات غیرمالی به شفافیت حسابداری و کیفیت سود مرتبط است. با توجه به مطالب بیان شده، این پژوهش به دنبال پاسخ به این پرسش است که آیا افشای پایداری شرکت بر کیفیت سود ذاتی و اختیاری تأثیرگذار است یا خیر؟

۲. مبانی نظری و مروری بر ادبیات موجود

بر اساس تئوری نمایندگی، از آنجایی که نظارت بر رفتار مدیران برای سهامداران عملاً دشوار است، مدیران می‌توانند سود را برای منافع شخصی، مدیریت کنند. اگر مدیران، مدیریت سود را از طریق تعدیل تصمیم‌گیری مربوط به هزینه‌ها انجام دهند، رفتار هزینه ممکن است به دلیل مدیریت سود متفاوت ظاهر شود. بنابراین، دلیل نهایی مدیران برای تصمیم‌گیری یا انجام اقدامی که باعث عدم تقارن هزینه می‌شود، مربوط به پیگیری منافع خصوصی مدیران است و ممکن است چنین رفتاری به دلیل هزینه‌های نمایندگی ظاهر شود که باعث کاهش کیفیت سود خواهد شد. پس از رسوایی‌های مالی (مانند انرون، ورلدکام) در آغاز قرن بیست و یکم و بحران مالی جهانی ۲۰۰۷-۲۰۰۹، شرکت‌های دولتی نسبت به افشای پایداری بلندمدت خود حساس‌تر شده‌اند (رضایی^{۱۰}، ۲۰۱۶). کوهن^۱ و همکاران (۲۰۱۱، ۲۰۱۲) استدلال

شرکت (نگوین، ۲۰۱۸) و کیفیت سود (هنگ و اندرسن^۱، ۲۰۱۱) تأثیرگذار است. از آنجایی که افشای پایداری دارای پیامدهای غیرمالی و مالی است، اطلاعات قابل توجهی را ارائه می‌دهد که برای تصمیم‌گیری مفید است.

سرمایه‌گذاری‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی که می‌تواند به‌عنوان یک فرآیند سرمایه‌گذاری تعریف شود، مسائل مربوط به افشای پایداری شرکت را در نظر گرفته و اخیراً رشد سریعی داشته است (رنیوگ^۲ و همکاران، ۲۰۰۸). در استرالیا و نیوزلند، این نوع سرمایه‌گذاری از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ با ۲۴۷ درصد افزایش به ۵۱۶ میلیارد دلار رسید (فو^۳، ۲۰۱۷). قانون شرکت‌ها^۴ سال ۲۰۰۱ ۲۰۰۱ همچنین به مدیران اجازه می‌دهد تا منافع ذینفعان غیر از سهامداران را در نظر بگیرند (بانگ و تایل^۵، ۲۰۱۴) روی هم رفته، حرکت روشنی به سمت افشای پایداری شرکتی وجود دارد (هیگینز^۶ و همکاران، ۲۰۱۵).

از آنجایی که فعالیت‌های افشای پایداری به‌عنوان اقدامات داوطلبانه برای ذینفعان در نظر گرفته می‌شود، اخیراً انتظار می‌رود که فعالیت‌های افشای پایداری، رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران را مهار کند و اطلاعات حسابداری را برای تصمیم‌گیری سهامداران مختلف ارائه دهد. در این راستا، مطالعات زیادی در مورد رابطه بین فعالیت‌های افشای پایداری و کیفیت سود انجام شده است. هنگ و اندرسون (۲۰۱۱) استدلال کردند که شرکت‌هایی که بسیاری از فعالیت‌های افشای پایداری را انجام می‌دهند، اقلام تعهدی با کیفیت بالاتری دارند و کمتر مدیریت سود را انجام می‌دهند و یافته‌های فوق بر کیفیت گزارشگری مالی و کیفیت سود تأثیر می‌گذارد. در یافته‌ای که تخمین زد که فعالیت‌های افشای پایداری و مدیریت سود (هموارسازی سود و سود تهاجمی) رابطه معکوس دارند، شولتنز و کانگ^۷ (۲۰۱۳) استدلال کردند که فعالیت‌های افشای پایداری شرکت‌های آسیایی با حسن نیت، مدیریت سود را کاهش و کیفیت سود را افزایش می‌دهد و با حمایت از سرمایه‌گذار تعامل مثبت دارد. علاوه بر این، کیم^۸ و همکاران (۲۰۱۰) شاخص KEJI را به شاخص‌های اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی تقسیم کردند و روابط آن‌ها را با کیفیت

¹ Hong & Andersen

² Renneboog

³ Foo

⁴ Corporations Act

⁵ Young & Thyl

⁶ Higgins

⁷ Scholtens & Kang

⁸ Kim

⁹ Choi & Moon

¹⁰ Rezaee

دارای رفتار اخلاقی هستند، زیرا آن‌ها عملکرد پایداری را هنگام تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاری ارزیابی می‌کنند. لی^۷ (۲۰۱۷) ارتباط مثبتی بین اطلاعات افشای پایداری و دقت پیش‌بینی درآمد مدیریت پیدا می‌کند که قصد دارد دست‌کاری درآمدهای مدیریتی غیراخلاقی و رفتار فرصت‌طلبانه را کاهش دهد. دجو و همکاران (۲۰۱۴) اشاره می‌کنند که سود برای سرمایه‌گذاران مهم است و بنابراین محتوای اطلاعاتی اعلامیه‌های سود (کیفیت سود) و شاخص‌های غیرمالی، علاوه بر سود مالی، بر قیمت سهام تأثیر می‌گذارد. مطالعات دیگر اطلاعات افشای پایداری را به عملکرد مالی و بازار و مدیریت سود شرکت‌ها مرتبط می‌کند (دهالیوال^۸ و همکاران، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲؛ گولیکیک و اسمیت^۹، ۲۰۱۳؛ کیم^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۲؛ ان‌جی و رضایی، ۲۰۱۵؛ جین^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۶؛ خان و همکاران، ۲۰۱۶). تعداد فزاینده‌ای از سازمان‌های تجاری گزارش‌های افشای پایداری را به دنبال دستورالعمل‌های ابتکار گزارشگری جهانی صادر می‌کنند تا ابعاد مختلف اطلاعات عملکرد پایداری غیرمالی را به ذینفعان منتقل کنند (رضایی، ۲۰۱۶). ظهور پایداری در ارتباطات اطلاعات مالی و غیرمالی مربوط به همه ذینفعان و اهمیت کیفیت سود در کاهش رفتار فرصت‌طلبانه مدیریتی و مدیریت غیراخلاقی سود همان‌طور که در تحقیقات قبلی برجسته شده است، ما را برانگیخته است تا ارتباط بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود را بررسی کنیم.

مطابق با دجو و همکاران (۲۰۱۴)، و پس از مون جونیور^{۱۲} (۲۰۱۴)، کیفیت سود را به دو جنبه مختلف طبقه‌بندی می‌کنیم: کیفیت سود ذاتی و کیفیت سود اختیاری. کیفیت سود ذاتی به کیفیت سود ناشی از ویژگی‌های ذاتی شرکت مانند عملکرد تولید، مدل کسب‌وکار و محیط رقابتی اشاره دارد (فرانسیس^{۱۳} و همکاران، ۲۰۰۸)، در حالی که کیفیت سود اختیاری به کیفیت سودی اشاره دارد که از آن ویژگی‌های ذاتی ناشی نمی‌شود و احتمالاً تحت تأثیر کنترل کوتاه‌مدت مدیریت قرار می‌گیرد. لذا طبق برخی از تحقیقات، می‌توان دریافت که فعالیت‌های افشای پایداری می‌تواند اقدامات فرصت‌طلبانه مدیران را برای انجام مدیریت سود و بهبود کیفیت گزارشگری مالی سرکوب کند. این رابطه به این معنی است که فعالیت‌های افشای پایداری همچنین می‌تواند بر رفتار هزینه نامتقارن تأثیر بگذارد. بر این اساس، انتظار

می‌کنند که سرمایه‌گذاران به افشای غیرمالی بیشتر از افشای شاخص‌های اقتصادی مالی سنتی علاقه‌مند هستند و معتقدند که افشای اطلاعات غیرمالی، باعث بهبود کیفیت سود ذاتی خواهد شد. چندین مطالعه اخیر اهمیت گزارش پایداری را به سازمان‌های تجاری مطرح می‌کنند. به‌عنوان مثال، رضایی (۲۰۱۷) به سازمان‌ها پیشنهاد می‌کند که افشای پایداری خود را از مرحله تبلیغات فعلی به سرلوحه دستور کار مدیران و مدیران اجرایی خود قرار دهند تا با فرهنگ، زیرساخت‌ها و مدل‌های کسب‌وکار خود ادغام شوند و کیفیت سود ذاتی را بهبود بخشند. هافر و سیرکای^۲ (۲۰۱۷) از تحقیق کیفی در کاربرد افشای پایداری شرکتی در حوزه‌های کاربردی خاص (مانند گزارش‌دهی یا مدیریت زنجیره تأمین) حمایت می‌کنند و افشای پایداری شرکت را در افزایش کیفیت سود ذاتی مؤثر می‌دانند. از طرفی، تحقیقات قبلی مسئولیت اجتماعی شرکتی را در ابعاد افشای پایداری شرکت به‌عنوان نماینده‌ای برای بهبود رفتار اخلاقی می‌بینند. به‌عنوان مثال، واتس و هولم^۳ (۱۹۹۹) مسئولیت اجتماعی شرکت را به‌عنوان «تعهد مستمر کسب‌وکار برای رفتار اخلاقی...» تعریف می‌کنند. کارول^۴ (۱۹۷۹) مسئولیت اجتماعی شرکت را در زمینه انتظارات و عملکرد اقتصادی، قانونی، اخلاقی و اختیاری می‌بیند. ارتباط بین افشای پایداری کسب‌وکار و شهرت شرکت با اخلاق مدیریت و مدیریت سود نیز در چندین مطالعه بررسی شده است. عامر و عثمان^۵ (۲۰۱۲) دریافتند که شرکت‌هایی با تمرکز بر افشای پایداری در حوزه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، شیوه‌های اخلاقی و محیط کار اخلاقی و رضایت مشتری، عملکرد مالی بالاتری را در مقایسه با شرکت‌هایی که تمرکز بر پایداری کمتری دارند، تجربه می‌کنند و کمتر اقدام به مدیریت سود می‌کنند. مارتینز-فررو^۶ و همکاران (۲۰۱۶) گزارش می‌دهند که مسئولیت اجتماعی شرکت به‌طور مثبت با شهرت شرکت و هزینه پایین سرمایه به‌ویژه برای شرکت‌هایی با شواهد کیفیت سود مرتبط است. یک نظرسنجی جهانی مصرف‌کننده در سال ۲۰۱۸ نشان می‌دهد که افشای پایداری شرکت می‌تواند بر رفتار مصرف‌کننده و شهرت شرکت و رویه‌های اخلاقی مدیران (مدیریت سود) تأثیر بگذارد که ممکن است منجر به بهبود عملکرد مالی شود. سرمایه‌گذاران همچنین مایل به سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی هستند که از نظر اجتماعی و زیست‌محیطی مسئولیت‌پذیرتر و

⁷ Lee

⁸ Dhaliwal

⁹ Golitic & Smith

¹⁰ Kim

¹¹ Jain

¹² Moon Jr

¹³ Francis

¹ Cohen

² Haffar & Searcy

³ Watts & Holme

⁴ Carroll

⁵ Ameer & Othman

⁶ Martinez-Ferrero

حمایت می‌کند که نشان‌دهنده رابطه مثبت بین عملکرد پایداری شرکت‌ها و کیفیت سود است.

تثو^۴ و رضایی (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان «آیا کمیت و کیفیت افشای پایداری با کیفیت سود ذاتی و اختیاری مرتبط است؟» با در نظر گرفتن ۳۵۱۱۰ مشاهده سالانه- شرکت بین سال‌های ۱۹۹۹ و ۲۰۱۹، ارتباط بین کمیت و کیفیت افشای پایداری و کیفیت سود را در زمینه ارزش و فرهنگ اخلاقی شرکت بررسی نمودند. آن‌ها متوجه شدند که کمیت افشای پایداری به‌طور مثبت با کیفیت سود ذاتی مرتبط است و با کیفیت سود اختیاری در کاهش مدیریت همبستگی منفی دارد. آزمون‌های بیشتر نشان می‌دهند که کیفیت افشای پایداری می‌تواند رابطه مثبت بین کیفیت سود ذاتی و کمیت افشای پایداری را تقویت کند و رابطه منفی بین کیفیت سود اختیاری و کمیت افشای پایداری را کاهش دهد. در نهایت، آزمایش‌های اضافی نشان می‌دهد که رابطه بین کیفیت سود و کمیت افشای پایداری توسط ساختار شرکت و عملکرد پایداری سال قبل تعدیل می‌شود.

اوه و پارک^۵ (۲۰۲۱)، به مطالعه تحقیقی با عنوان «تأثیر مدیریت پایدار شرکتی بر رابطه بین چسبندگی هزینه و شفافیت سود» پرداختند. نتایج نشان داد که رابطه بین چسبندگی هزینه و شفافیت سود در جهت منفی معنادار است. این بدان معنی است که هر چه هزینه‌های یک شرکت چسبنده‌تر باشد، شفافیت درآمد شرکت کمتر است. علاوه بر این، رابطه بین متغیرهای تعامل مدیریت پایدار شرکتی^۶ یا توسعه پایدار و چسبندگی هزینه و شفافیت سود در جهت مثبت معنادار است که نشان داد که فعالیت‌های توسعه پایدار به‌عنوان مکانیزمی برای کاهش رابطه منفی بین چسبندگی هزینه و شفافیت سود عمل می‌کند.

۲.۲. پیشینه داخلی

پورغلامی دافچاهی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان ارزیابی کیفیت افشای پایداری و تأثیر آن بر عملکرد پایداری مبتنی بر تئوری مشروعیت، در بازه زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷، تعداد ۱۳۰ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار دادند و نشان دادند که بین کیفیت افشای پایداری، میزان افشای با کیفیت بالای پایداری و عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد، اما بین میزان افشای با کیفیت

می‌رود شرکت‌هایی با فعالیت‌های افشای پایداری عالی، رفتار هزینه نامتقارن را در مقایسه با سایر شرکت‌ها کمتر انجام دهند و مدیریت سود کمتری داشته و در نتیجه کیفیت سود بالاتری داشته باشند. در مقابل، طبق تئوری مشروعیت، شرکت‌ها تمایل دارند گزارش افشای پایداری را به‌منظور کاهش اثر منفی اخبار/عملکرد بد منتشر کنند (هومل و اسچلیک، ۲۰۱۶).

۱.۲. پیشینه خارجی

الجیفری و الرزاز^۱ (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان تأثیر مدیریت سود بر کیفیت و پایداری سود: شواهدی از شرکت‌های مضطرب و غیرمضطرب شورای همکاری خلیج فارس، به مطالعه و بررسی ۸۳۹ شرکت در منطقه خلیج فارس در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ پرداختند و به این نتیجه دست یافتند که مدیریت سود مبتنی بر اقدام تعهدی بر کیفیت سود شرکت‌های آسیب‌دیده و غیرمضطرب تأثیر منفی دارد اما تأثیر مثبتی بر پایداری سود برای هر دو نوع شرکت دارد. نتایج این مطالعه همچنین تغییراتی را در شیوه‌های مدیریت سود در بین صنایع پیدا می‌کند.

پریه‌را^۲ و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان «آیا سطوح افشای پایداری محیطی و بدهی بر کیفیت درآمد تأثیر می‌گذارد؟» در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰، شرکت‌های پرتغالی را مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه دست یافتند که شاخص گزارش پایداری زیست‌محیطی و بدهی به‌طور مثبت بر تداوم درآمد تأثیر می‌گذارند. علاوه بر این، شواهد نشان می‌دهد که شاخص گزارش پایداری زیست‌محیطی تأثیر مثبت بیشتری نسبت به بدهی دارد. این نتایج نشان می‌دهد که شاخص گزارش پایداری زیست‌محیطی و بدهی ممکن است به‌عنوان مکانیسم‌های تنظیم‌کننده مدیریت سود استفاده شوند.

جیا و لی^۳ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان پایداری شرکت، تداوم سود و ارتباط بین سود و جریان‌های نقدی آتی، با استفاده از داده‌های شرکت‌های فهرست‌شده استرالیا از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۸، به این نتیجه دست یافتند که عملکرد پایداری شرکت‌ها با درآمدهای آتی و جریان‌های نقدی بالاتر مرتبط است. همچنین نشان دادند که عملکرد پایداری شرکت‌ها به‌طور مثبت با تداوم سود مرتبط است و تأثیر مثبتی بر ارتباط بین سود و جریان‌های نقدی آتی دارد. یافته‌ها از نظریه مبتنی بر منابع و استدلال نظری

⁴ Tu

⁵ Oh & Park

⁶ Corporate sustainable management

¹ Aljifri & Elrazaz

² Pereira

³ Jia & Li

سرمایه فکری و رقابت بازار محصول به‌عنوان عوامل مؤثر بر پایداری شرکتی شناسایی شده‌اند.

کردستانی و کشاورز هدایتی (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان بررسی تأثیر عملکرد پایداری شرکت و جریان وجه نقد آتی، روی ۱۰۲ شرکت در طی سال‌های ۱۳۹۷ - ۱۳۹۳ با استفاده از رگرسیون خطی و داده‌های ترکیبی به بررسی تأثیر عملکرد پایداری شرکت و جریان وجه نقد آتی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخت. نتایج تحقیق وی نشان داد که بین عملکرد پایداری شرکت و جریان وجه نقد آتی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

علیمرادى شریف آبادی و نریمانی، (۱۳۹۷) به مطالعه تحقیقی با عنوان نقش چسبندگی هزینه‌ها در رابطه میان کیفیت سود و مؤلفه‌های مؤثر بر آن پرداختند. آن‌ها به مطالعه اثر چسبندگی هزینه‌ها بر رابطه کیفیت سود و مؤلفه‌های مؤثر بر آن در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۱ پرداختند. از میان عوامل مؤثر بر کیفیت سود متغیرهای پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود، صادقانه بودن سود و به موقع بودن سود انتخاب شده بود. برای انجام پژوهش ۸۴ شرکت از بین شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران به‌صورت تصادفی انتخاب شده و برای تجزیه و تحلیل و آزمون از مدل رگرسیون چندگانه استفاده شده بود. نتایج حاکی از تأثیر منفی و معنی‌دار چسبندگی هزینه‌ها (به‌عنوان یک متغیر جدید) بر کیفیت سود از یکسو و تأثیر منفی و معنادار بر رابطه بین پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود و صادقانه بودن سود با کیفیت سود از سوی دیگر بود.

ثقفی و محمدی (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان «بررسی معیارهای حاصل از مدل‌های سنجش کیفیت اقلام تعهدی» با استفاده از معیاری جدید برای ۱۲۳ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۲، دریافتند مدل‌های سنجش کیفیت اقلام تعهدی در سال‌های اخیر، نشان از وجود عواملی دارد که منجر به کاهش توان این مدل‌ها در تفکیک اقلام تعهدی عادی و غیرعادی و بروز خطای نوع اول و نوع دوم در مدل‌های مربوطه می‌گردد. این تحقیق با شناسایی این عوامل، بهبود توان مدل‌های سنجش کیفیت اقلام تعهدی با در نظر گرفتن اقلام تعهدی چسبنده، عملکرد شرکت، اقلام تعهدی بلندمدت، تفکیک جریان‌های نقدی و اقلام تعهدی غیرعادی را مورد سنجش قرار داد. نتایج حاصل از بررسی توان این معیار در مقایسه با معیار حاصل از مدل‌های دیگر، نشان‌دهنده بهبود توانایی تفکیک اقلام تعهدی عادی و غیرعادی بود. معیار جدید

پایین پایداری و عملکرد پایداری رابطه منفی مشاهده نگردید. به‌عبارت‌دیگر، در بازار سرمایه ایران، مؤلفه‌ها و شاخص‌های پیشنهادی مربوط به افشای پایداری از اهمیت بالایی برخوردار نبوده و به میزان کیفیت افشای پایداری توجه نمی‌کنند. لذا، شواهد به دست آمده در این پژوهش نشان داد کیفیت گزارشگری افشای پایداری در ایران نسبت به تحقیقات انجام شده خارجی پایین‌تر است.

زحمتکش و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر سطح افشا گزارشگری پایداری شرکت‌ها، در دوره ۵ ساله از ابتدای سال ۱۳۹۵ لغایت انتهای سال ۱۳۹۹، تعداد ۱۹۱ شرکت بورسی را مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه دست یافتند که توانایی مدیریت بر سطح افشای گزارشگری پایداری شرکت‌ها در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معنی‌دار دارد.

صراف و روشنی گیلوانی (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان عملکرد پایداری شرکت و تداوم سود بر ارتباط بین کیفیت سود و جریان نقد آتی، با در نظر گرفتن ۱۸۶ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰، به این نتیجه رسیدند که کیفیت سود رابطه معناداری با جریان نقد آتی دارد. همچنین عملکرد پایداری و تداوم سود بر رابطه بین کیفیت سود و جریان نقد آتی تأثیر معناداری دارند.

اسدی چهاربرج و دهدار (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان بررسی ارتباط بین پایداری سود و واکنش بازار سهام در شرکت‌های تولیدی بورس اوراق بهادار تهران، با در نظر گرفتن ۱۰۰ شرکت تولیدی در سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۶، پس از معرفی عناصر کیفیت سود، پایداری سود و اجزای نقدی و تعهدی آن، به بیان ارتباط آن‌ها با واکنش بازار سهام پرداختند و نشان دادند که سود و اجزای آن دارای پایداری بالایی می‌باشند، اما رابطه معنی‌داری بین آن‌ها و واکنش بازار سهام (بازده غیرعادی سهام) وجود ندارد.

اخترشناس و همکاران (۱۳۹۹) به مطالعه تحقیقی با عنوان تدوین مدل عوامل مؤثر بر پایداری شرکتی در ایران پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که ۴ بعد شامل، ویژگی‌های شرکت، عوامل مدیریتی، عوامل بازار و عوامل کلان، ۹ مؤلفه شامل، ویژگی‌های ساختاری، ویژگی‌های عملکردی، سطح فردی، سطح سازمانی، بازار سرمایه، عوامل تجاری، عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی و عوامل سیاسی و ۶۰ شاخص بر پایداری شرکتی مؤثر هستند. علاوه بر تأیید بسیاری از عوامل شناسایی‌شده در پژوهش‌های پیشین، عوامل نوینی همچون فرهنگ جامعه، سیاست حاکم بر کشور، پایبندی به اخلاق، الزامات قانونی، شهرت اجتماعی شرکت،

جدول ۱- متغیرهای پژوهش

متغیرها	نماد
کیفیت سود ذاتی	IEQ_{it}
سود عملیاتی	NOA_{it}
نوسان بازده شرکت	Ret_Vol_{it}
نوسان سود خالص	$Earn\_Vol_{it}$
مالکیت مدیریتی	$Manager_{it}$
بازده دارایی‌ها	ROA_{it}
اندازه شرکت	$SIZE_{it}$
ارزش دفتری به بازار	BTM_{it}
چرخه عملیاتی	$OpCycle_{it}$
نسبت جاری	$Current_{it}$
اهرم مالی	$Leverage_{it}$

مدل دوم به‌منظور بررسی فرضیه دوم پژوهش بوده و به قرار زیر است:

$$DEQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 Disclose_{it}/Disclosure\_Quality_{it} + \beta_2 NOA_{it} + \beta_3 (Ret\_Vol_{it}) + \beta_4 (Earn\_Vol_{it}) + \beta_5 Manager_{it} + \beta_6 ROA_{it} + \beta_7 SIZE_{it} + \beta_8 BTM_{it} + \beta_9 OpCycle_{it} + \beta_{10} Current_{it} + \beta_{11} Leverage_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

DEQ_{it} نشان‌دهنده کیفیت سود اختیاری شرکت i در سال t متغیرهای وابسته تحقیق به‌صورت زیر است.

(۱) کیفیت سود ذاتی (IEQ_{it}): برای محاسبه این متغیر از رویکرد فرانسیس و همکاران (۲۰۰۸) و مون (۲۰۱۴) استفاده شده که به قرار زیر است:

$$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 SIZE_{it} + \beta_2 CFVOL_{it} + \beta_3 SALEVOL_{it} + \beta_4 OPCYCLE_{it} + \beta_5 NEG_{it} + \beta_6 INT_{it} + \beta_8 CAP_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

بخش برآوردی مدل ارائه‌شده (ε_{it}) نشان‌دهنده میزان کیفیت سود ذاتی است.

$SIZE_{it}$: اندازه شرکت معادل لگاریتم طبیعی دارایی‌ها
 نوسانات جریان نقد عملیاتی ($CFVOL_{it}$): انحراف معیار سه‌ساله
 نسبت جریان نقد عملیاتی بر ارزش دفتری دارایی‌ها
 چرخه عملیاتی ($OPCYCLE_{it}$): از لگاریتم نسبت حساب‌های دریافتی به فروش به‌اضافه نسبت موجودی به بهای تمام‌شده کلای فروش رفته ضرب‌در ۳۶۰ به دست می‌آید.
 زیان ده بودن (NEG_{it}): متغیری دووجهی بوده و در صورتی که شرکت زیان ده باشد عدد یک به آن تعلق می‌گیرد در غیر این صورت عدد صفر به آن تخصیص می‌یابد.

این تحقیق نشان از کاهش خطای نوع اول و نوع دوم در تعیین اقلام تعهدی غیرعادی دارد.

علیمرادی شریف‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان بررسی تأثیر عضویت در گروه‌های تجاری بر کیفیت سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، نقش عضویت در گروه‌های تجاری بر رابطه بین مؤلفه‌های مؤثر بر کیفیت سود (ماهیت، قابلیت پیش‌بینی، پایداری و کیفیت حسابرسی) و کیفیت سود شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دادند. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، اطلاعات مالی مرتبط شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ جمع‌آوری شد و توسط نرم‌افزار ایویوز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. بنابر نتایج این تحقیق می‌توان گفت در شرکت‌های عضو گروه‌های تجاری، از طریق تغییر مثبت در ماهیت سود و همچنین افزایش کیفیت حسابرسی، کیفیت سود شرکت‌ها ارتقا می‌یابد.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر ماهیت و روش، از نوع توصیفی-همبستگی است. روش پژوهش حاضر از جهت هدف، یک تحقیق کاربردی است. در نهایت، از آنجایی که اطلاعات متغیرهای مستقل و وابسته مربوط به گذشته می‌باشند، تحقیق حاضر از نوع پس‌رویدادی است.

۳.۱. جامعه آماری همگن

جامعه آماری این پژوهش، کلیه شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ است. به کمک روش حذف سیستماتیک، از بین شرکت‌های جامعه آماری، ۱۲۲ شرکت به‌عنوان جامعه آماری همگن، جهت بررسی و آزمون فرضیه‌ها انتخاب گردیدند.

۳.۲. مدل پژوهش و نحوه اندازه‌گیری آن

این پژوهش دارای دو مدل است. مدل اول به‌منظور بررسی فرضیه اول پژوهش بوده و به قرار زیر است:

$$IEQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 Disclose_{it}/Disclosure\_Quality_{it} + \beta_2 NOA_{it} + \beta_3 (Ret\_Vol_{it}) + \beta_4 (Earn\_Vol_{it}) + \beta_5 Manager_{it} + \beta_6 ROA_{it} + \beta_7 SIZE_{it} + \beta_8 BTM_{it} + \beta_9 OpCycle_{it} + \beta_{10} Current_{it} + \beta_{11} Leverage_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

نمره و یا امتیاز پایداری شرکت از طریق مجموع نقاط قوت و نقاط ضعف یا نگرانی مربوط به چک‌لیست رتبه‌بندی اجتماعی برای هر ۷ بعد شامل اجتماعی، حاکمیتی، محیط‌زیست، روابط کارکنان، کیفیت محصول، حقوق بشر و تنوع‌بخشی، ابتدا بر اساس ابعاد پنج‌گانه عملکرد پایداری شرکتی به ترتیب شامل حوزه‌های اقتصادی، حاکمیتی، اجتماعی، اخلاقی و زیست‌محیطی طبقه‌بندی می‌شود. در هر حوزه معیارهایی به‌عنوان نقاط قوت و نقاط نگرانی مطرح گردید. چنانچه شرکت مورد بررسی دارای معیارهای نقاط قوت باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر به آن تعلق می‌گیرد، از طرف دیگر چنانچه برای شرکتی معیارهای نقاط نگرانی برقرار باشد، عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.

جدول ۲- شاخص آماری متغیرهای پژوهش

نقاط قوت	ارتباطات جامعه
امور خیریه - در صورتی که شرکت بخشی از سود خالص قبل از کسر مالیات را به امور خیریه اختصاص دهد. اجرای برنامه‌های نوآورانه - اختصاص بودجه کمک به شرکت‌های غیرانتفاعی در شرایط نامناسب اقتصادی امور خیریه خارج از ایران شرکت کمک‌های خود را در برنامه‌های خود در خارج از کشور انجام دهد. برنامه‌ی حمایت از مسکن - برنامه‌های حمایتی مسکن در سطح شرکت و ملی برنامه‌ی حمایت از تحصیل - شرکت برنامه‌ی حمایتی برای تحصیل ابتدایی و راهنمایی داشته باشد. یا برنامه‌ای برای برنامه‌های آموزش شغل برای جوانان برگزار کند. برنامه‌ی حمایت از ورزش - شرکت برنامه‌ی حمایتی برای ورزش در سطح شرکت استانی و ملی داشته باشد.	
نقاط نگرانی	
اثرات منفی اقتصادی - شرکت‌هایی که دچار مسائل حقوق، آب، زمین دفع ضایعات یا مسائل دیگری که اثرگذار بر زندگی مالیات یا ارزش دارایی جامعه باشد. مشکلات مالیاتی - در صورتی که شرکت دارای پرونده مالیاتی در هیات حل اختلاف مالیاتی باشد.	
نقاط قوت	حاکمیت شرکتی
پاداش - در صورتی که شرکت پاداشی در سال مالی به مدیران ارشد داده باشد. قوت مالکیت - در صورتی که شرکت صاحب ۲۰ تا ۵۰ درصد از شرکت دیگر باشد. قوت شفافیت - شرکت گزارش مؤثری از اندازه‌گیری‌های محیطی، اجتماعی و ... شرکتی داشته باشد.	
نقاط نگرانی	
نگرانی‌های حسابداری - شرکت دارای اظهارنظر حسابرسی مشروط باشد مشکلات شفافیت - شرکت دارای ضعف در افشای اطلاعات مربوط به مسائل محیط و اجتماع باشد.	
نقاط قوت	تنوع
مدیران اجرایی - در صورتی که شرکت از مدیران اجرایی خاتم و یا اقلیت جامعه استفاده کند. اعضای هیات مدیره - خانم‌ها اقلیت‌ها و افراد معلول عضو هیات مدیره باشند. منافع شغلی / زندگی - منافع خارج از شرکت برای کودکان، سالمندان یا اوقات فراغت کارمندان خانم و اقلیت - حداقل ۵ کارمندان شرکت از این گروه باشند. استخدام کارمندان معلول و جانباز	
نقاط نگرانی	
مشکلات دادگاهی - دعاوی مربوط به کارکنان و بیمه و ... نداشتن خانم اقلیت‌ها و افراد معلول در اعضای هیات مدیره	

دارایی نامشهود (INT_{it}): نسبت دارایی‌های نامشهود به کل دارایی‌ها

مخارج سرمایه‌های (CAP_{it}): افزایش دارایی ثابت (میزان دارایی خریداری شده که از آن دارایی‌های فروش رفته کسر شده است) تقسیم بر ارزش دفتری کل دارایی‌ها.

پسماند (ε_{it}): پسماند مدل است. ضرایب به دست آمده باید با داده‌های هر شرکت باقیمانده‌ای بدهد که آن نشان‌دهنده کیفیت سود اختیاری است.

(۲) کیفیت سود اختیاری (DEQ_{it}): پسماند مدل ارائه شده در ذیل بیانگر کیفیت سود اختیاری است:

EQ_{it} : برای تعیین مدیریت سود تعهدی یا به عبارتی ارقام تعهدی اختیاری از مدل تعدیل شده عملکردی جونز استفاده می‌شود. این مدل توسط کوتاری و همکاران (۲۰۰۵) ارائه شد. در این مدل، ابتدا کل ارقام تعهدی (TAC) هر دوره به شرح رابطه زیر محاسبه می‌گردد. برای محاسبه ارقام تعهدی هر سال خالص جریان وجه نقد ناشی از فعالیت‌های عملیاتی (CFO) از سود خالص (NI) کسر می‌گردد:

$$TAC_{it} = NI_{it} - CFO_{it} \quad (۴)$$

سپس با استفاده از مدل تعدیل شده عملکردی جونز اقدام به برآورد ارقام تعهدی غیر اختیاری آن دوره ($NDAC_{i,t}$) می‌گردد.

$$\frac{TAC_{it}}{TA_{i,t-1}} = a \left(\frac{1}{TA_{i,t-1}} \right) + b \left(\frac{\Delta REV_{it}}{TA_{i,t-1}} \right) + c \left(\frac{PPE_{it}}{TA_{i,t-1}} \right) + b \left(\frac{ROA_{it}}{TA_{i,t-1}} \right) + \varepsilon_{it} \quad (۵)$$

در مدل فوق $TA_{i,t-1}$ مجموع دارایی‌های اول دوره، $\Delta REV_{i,t}$ تغییرات درآمد منهای تغییرات حساب‌های دریافتنی، $PPE_{i,t}$ ناخالص اموال ماشین‌آلات و تجهیزات، $ROA_{i,t}$ نرخ بازده دارایی‌ها و a ، b ، c ، d نیز ضرایب مدل طبق رابطه هستند. برای برآورد ضرایب مدل تعدیل شده جونز از مدل فوق استفاده می‌شود که با استفاده از روش حداقل مربعات معمولی برای هر صنعت و هر سال تخمین زده می‌شود. در انتها میزان ارقام تعهدی اختیاری ($DAC_{i,t}$) از تفاوت مجموع ارقام تعهدی هر سال با ارقام تعهدی غیر اختیاری برآورد شده بر مبنای مدل تعدیل شده جونز به شرح رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$DAC_{it} = TAC_{it} - NDAC_{it} \quad (۶)$$

در رابطه بالا $DAC_{i,t}$ ارقام تعهدی اختیاری، $TAC_{i,t}$ کل ارقام تعهدی و $NDAC_{i,t}$ ارقام تعهدی غیر اختیاری است.

متغیر مستقل:

افشای پایداری شرکت ($Disclose/Disclosure\_Quality$):

نوسان سود خالص ($Earn\_Vol_{it}$): انحراف معیار سه‌ساله نسبت سود خالص بر فروش مالکیت مدیریتی ($Manager_{it}$): درصد سهام تحت مالکیت اعضای هیئت مدیره بازده دارایی‌ها (ROA_{it}): نسبت سود خالص به ارزش دفتری دارایی‌ها

اندازه شرکت ($SIZE_{it}$): لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها ارزش دفتری به بازار (BTM_{it}): ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام تقسیم بر ارزش بازار آن چرخه عملیاتی ($OpCycle_{it}$): از لگاریتم نسبت حساب‌های دریافتی به فروش به‌اضافه نسبت موجودی به بهای تمام‌شده کلای فروش رفته ضربدر ۳۶۰ به دست می‌آید. نسبت جاری ($Current_{it}$): نسبت وجه نقد و سرمایه‌گذاری تقسیم بر کل دارایی‌ها اهرم مالی ($Leverage_{it}$): نسبت کل بدهی به کل دارایی‌ها (رضایی، ۲۰۲۱)

۴. یافته‌ها

۱.۴. آمار توصیفی

در این بخش ابتدا آمار توصیفی که شامل مرکزی (ماکزیمم، مینیمم، میانگین) و پراکندگی شامل انحراف معیار هستند، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

جدول ۳- شاخص آماری متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	میانه	بیشینه	کمینه	معیار انحراف	مشاهدات
سود ذاتی کیفیت	-۰/۰۱۳۰۶	-۰/۰۱۶۱۰	۱/۰۹۳۳۷	-۱/۶۹۳۲۰	-۰/۱۹۶۵۳	۱۴۶۴
سود اختیاری کیفیت	-۰/۰۰۹۶۸	-۰/۰۰۴۲۸	۱/۹۹۷۳۵	-۱/۵۴۲۸۶	۰/۱۳۸۶۸	۱۴۶۴
افشای پایداری شرکت	۵/۰۴۰۷۷	۵/۰۰۰۰۰	۱۶/۰۰۰۰۰	-۸/۰۰۰۰۰	۳/۵۷۸۱۱	۱۴۶۴
سود عملیاتی	۰/۱۴۴۴۰	۰/۱۱۶۳۷	۰/۹۱۵۶۵	-۰/۴۲۳۷۸	۰/۱۵۲۱۲	۱۴۶۴

روابط کارکنان	نقاط قوت	نقاط نگرانی	نقاط قوت	نقاط نگرانی
	مزایای غیر نقدی شرکت مزایای غیر نقدی را برای کارکنان خود در نظر گرفته باشد. توزیع نقدی درآمد شرکت دارای برنامه‌ی توزیع سود نقدی است که اخیراً آن را به اکثریت نیروی کار خود و سهامداران تقسیم کرده است. مشارکت کارکنان - شرکت برای مشارکت کارکنان همچنین مشارکت در مالکیت راغب است. مزایای بازنشستگی - شرکت دارای برنامه‌ی مزایای بازنشستگی قابل توجه است. سلامت و ایمنی - شرکت دارای برنامه‌ی بهداشتی و ایمنی قوی است.	کاهش نیروی کار - شرکت در آن سال مالی نیروی کار خود را کاهش داده باشد. سلامت و ایمنی شرکت جرائمی را بابت بهداشت و ایمنی پرداخت نموده باشد. ضعف در مزایای بازنشستگی شرکت در این زمینه دچار کسری بودجه شده باشد.	محصولات و خدمات سودمند - ساخت محصول مطابق با محیطزیست و کارادر مصرف انرژی جلوگیری از آلودگی شرکت دارای برنامه‌های پیشگیری از آلودگی شدید از جمله کاهش میزان انتشار و برنامه‌های کاهش سموم است. بازیافت شرکت از مواد بازیافتی به‌عنوان مواد خام در فرآیندهای تولید استفاده می‌کند و یا عامل اصلی در صنعت بازیافت است. انرژی پاک شرکت اقدامات قابل توجهی را برای کاهش تأثیر بر تغییرات آب و هوایی و آلودگی هوا از طریق استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و سوخت پاک یا از طریق بهره‌وری و صرفه‌جویی در انرژی انجام داده است. دریافت جایزه و لوح تقدیر در زمینه محیطزیست. اموال ماشین‌آلات و تجهیزات شرکت اموال ماشین‌آلات و تجهیزات خود را با عملکرد محیطی بالا برای صنعت حفظ می‌کند. سیستم‌های مدیریتی - دریافت گواهی ISO ۱۴۰۰۱ توسط شرکت برای سیستم‌های مدیریتی شرکت	فصولات خطرناک - شرکت جز ۵ صنعت اول در ایجاد فصولات پرخطر باشد (شیمیایی و تفت چرم و نساجی، استخراج و تولید فلزات اساسی کاغذ و چاپ و رنگ، شوینده و تمیزکننده). مسائل قانونی - پرداخت جرائم برای مسائل و مشکلات زیست‌محیطی‌ای که شرکت تولید کرده است نقض مدیریت زیاده جرمه انرژی مواد شیمیایی نازک کننده لایه اوزون - جزو تولیدکنندگان مواد شیمیایی از بین برنده لایه اوزون باشد. مواد شیمیایی کشاورزی شرکت تولیدکننده‌ی مواد شیمیایی کشاورزی است یعنی آفت‌کش‌ها یا کود شیمیایی و با تولید مواد اولیه آن‌ها. تغییرات آب و هوایی شرکت باعث تغییرات اقلیمی و آب‌وهوا شود شرکت درآمد قابل توجهی از فروش زغال‌سنگ یا تفت و محصولات مشتق شده آن بدست می‌آورد با درآمد قابل توجهی را به‌طور غیرمستقیم از احتراق زغال‌سنگ یا تفت و محصولات تولیدی بدست می‌آورد.

متغیرهای کنترل در این تحقیق به‌صورت زیر است.

سود عملیاتی (NOA_{it}): نسبت سود عملیاتی تقسیم بر ارزش دفتری دارایی‌ها نوسان بازده (Ret_Vol_{it}): انحراف معیار سه‌ساله بازده سهام شرکت. بازده سهام شرکت از طریق فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$R_{it} = \frac{P_{it} - P_{it-1} + D_{it}}{P_{it-1}} \quad (7)$$

که در آن: P_{it} نشان‌دهنده قیمت فروش، P_{it-1} نشان‌دهنده قیمت خرید، D_{it} نشان‌دهنده جریان نقد است.

یکی از شروط لازم جهت استفاده از تجزیه و تحلیل رگرسیون در آزمون فرضیه‌های پژوهش نرمال بودن توزیع متغیر وابسته است.

جدول ۴- نتایج آزمون توزیع متغیر وابسته

متغیرهای وابسته	آزمون جارکا و برا	ارزش احتمال
کیفیت سود ذاتی	۲/۰۷۱۴۸	۰/۳۵۴۹۶
کیفیت سود اختیاری	۴/۲۴۴۵۲	۰/۰۷۱۲۶

مشاهده می‌شود که با توجه به آماره جارکا و برا که معناداری آن بیشتر از ۵ درصد است، توزیع متغیرهای وابسته پژوهش نرمال است.

۳.۴. آمار استنباطی

پیش از تخمین مدل نیاز است تا آزمون F لیمر برای تعیین نوع روش مدل رگرسیونی از حیث پانل یا پولینگ بودن انجام گرفته و در صورت پذیرش روش پانل، آزمون هاسمن برای تعیین نوع روش از لحاظ اثرات ثابت یا اثرات تصادفی صورت گیرد. مطابق با نتایج آزمون F لیمر و آزمون هاسمن، روش رگرسیونی مناسب انتخاب می‌شود و بر اساس آن فرضیه‌های پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت. از طرفی در این پژوهش به منظور آزمون برابری واریانس در داده‌های تابلویی از آزمون نسبت درست‌نمایی (LR) استفاده شده است. در صورت وجود مشکل ناهمسانی واریانس، از روش رگرسیون حداقل مربعات تعمیم‌یافته (EGLS) استفاده می‌گردد.

جدول ۵- آزمون ناهمسانی واریانس

مدل	آماره	مقدار	احتمال	نتیجه
۱	LR	۱۱۶۹	۰/۰۰۰۰	ناهمسانی واریانس
۲	LR	۱۳۰۴	۰/۰۰۰۰	ناهمسانی واریانس

همان‌طور که مشاهده می‌شود برای آزمون مدل‌های پژوهش نیاز به استفاده از روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته یا EGLS است.

جدول ۶- آزمون تشخیص مدل (آزمون F لیمر)

مدل	آماره F	ارزش احتمال	نتیجه‌گیری	روش
۱	۹/۵۴	۰/۰۰۰۰	عرض از مبداها باهم برابر نیستند	پانل
۲	۱/۹۷	۰/۰۰۰۰	عرض از مبداها باهم برابر نیستند	پانل

همان‌طور که مشاهده می‌شود برای آزمون مدل‌های پژوهش اثرات وجود داشته و با استفاده از آزمون هاسمن نوع اثرات مشخص می‌شود.

جدول ۷- نتایج آزمون هاسمن

شماره مدل	آماره هاسمن	مقدار P-Value	نتیجه‌گیری
۱	۵۰/۸۷	۰/۰۰۰۰	اثرات ثابت
۲	۱۳۳/۴۱	۰/۰۰۰۰	اثرات ثابت

نوسان بازده شرکت	۰/۸۴۴۴۱	۰/۰۰۰۰۰	۷/۴۹۱۳۵	۰/۵۰۲۶۲	۱/۰۸۴۱۹	۱۴۶۴
نوسان سود خالص	۰/۰۷۴۱۰	۰/۰۰۰۰۰	۲/۱۷۱۵۶	۰/۰۳۹۶۴	۰/۱۸۱۸۱	۱۴۶۴
مالکیت مدیریتی	۰/۶۴۳۳۳	۰/۰۰۰۰۰	۰/۹۹۳۰	۰/۰۷۰۴۸	۰/۳۴۷۷۴	۱۴۶۴
بازده دارایی‌ها	۰/۱۱۹۵۷	-۰/۴۹۳۰۹	۰/۶۸۱۹۷	۰/۰۹۲۷۲	۰/۱۵۳۹۰	۱۴۶۴
اندازه شرکت	۱۴/۴۳۱۸	۱۰/۰۳۱۲	۲۰/۴۶۴۱	۱۴/۳۵۱۷	۱/۶۰۷۰۷	۱۴۶۴
ارزش دفتری به بازار	۰/۳۴۵۰۸	-۴/۱۰۹۲۶	۳/۷۶۴۹۷	۰/۳۶۲۸۷	۰/۴۴۳۷۳	۱۴۶۴
چرخه عملیاتی	۳۹/۱۸۱۶	۱۳/۲۱۱۳	۹۱۵۴/۵۵	۲۷۹/۵۰۲	۵۸۷/۴۴۴	۱۴۶۴
جاری نسبت	۰/۰۶۳۰۶	۰/۰۰۰۲۶	۰/۵۸۰۹۶	۰/۰۳۵۵۷	۰/۰۷۸۷۲	۱۴۶۴
اهرم مالی	۰/۰۶۰۴۸	۰/۰۲۵۴۳	۱/۵۸۷۵۱	۰/۶۰۳۰۴	۰/۲۲۹۹۵	۱۴۶۴

با توجه به اطلاعات موجود در جدول ۲، متغیر سود عملیاتی دارای میانگین ۱۴٪ بوده که به این معناست که میزان سود عملیاتی در شرکت‌های مورد بررسی برابر با ۱۴ درصد از ارزش دفتری دارایی‌ها در این شرکت‌ها بوده است. متغیر مالکیت مدیریتی دارای میانگین ۶۴٪ بوده که به این معناست که به‌طور متوسط ۶۴ درصد از سهام شرکت‌های مورد بررسی از تحت مالکیت اعضای هیئت‌مدیره بوده است. متغیر بازده دارایی‌ها دارای میانگین ۱۱٪ بوده که به این معناست که ۱۱ درصد از ارزش دفتری دارایی‌ها به سود خالص تبدیل شده است. متغیر ارزش دفتری به بازار دارای میانگین ۳۴٪ است که بیانگر آن است که ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام در شرکت‌های مورد بررسی، برابر با ۳۴ درصد ارزش بازار حقوق صاحبان سهام در این شرکت‌ها بوده است. متغیر اهرم مالی دارای میانگین ۶۰٪ بوده که به این معناست که ۶۰ درصد از کل دارایی‌ها در شرکت‌های مورد بررسی از محل بدهی‌ها تأمین شده است.

۲.۴. آزمون توزیع متغیرها

فرآیند عملیاتی برآورد مدل، خودهمبستگی احتمالی رفع شده است.

نتایج آزمون مدل دوم در جدول ۹ داده شده است.

جدول ۹- برآورد مدل دوم

متغیرها	ضرایب	خطای معیار	آماره	معناداری
افشای پایداری شرکت	-۰/۰۰۱۵۶	۰/۰۰۰۳۳	-۴/۶۱۷۷۸	۰/۰۰۰۰
سود عملیاتی	۰/۱۵۹۷۳	۰/۰۲۶۰۰	۴/۴۳۶۳۵	۰/۰۰۰۰
نوسان بازده	-۰/۰۰۴۹۲	۰/۰۰۱۷۳	-۲/۸۴۷۷۲	۰/۰۰۴۵
نوسان سود خالص	-۰/۱۱۱۵۸	۰/۰۴۷۷۶	-۲/۳۳۶۰۴	۰/۰۱۹۶
مالکیت مدیریتی	-۰/۰۱۱۱۸	۰/۰۱۴۸۲	-۰/۷۵۴۴۷	۰/۴۵۰۷
بازده دارایی‌ها	۰/۲۴۴۹۳	۰/۰۲۵۳۲	۶/۹۳۴۳۳	۰/۰۰۰۰
اندازه شرکت	۰/۰۱۹۴۴	۰/۰۰۲۸۰	۶/۹۲۲۳۲	۰/۰۰۰۰
ارزش دفتری به بازار	۰/۰۰۸۰۷	۰/۰۰۴۷۹	۱/۶۸۵۰۱	۰/۰۹۲۲
چرخه عملیاتی	-۰/۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۰۱	-۰/۱۵۵۲۹	۰/۸۷۶۶
نسبت جاری	-۰/۳۹۷۵۱	۰/۰۲۱۵۵	-۱۸/۴۴۰۹	۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	-۰/۰۵۹۱۰	۰/۰۲۰۴۴	-۲/۸۹۱۰۰	۰/۰۰۳۹
عرض از مبدأ	-۰/۲۷۲۶۵	۰/۰۴۶۱۵	-۵/۹۰۷۷۸	۰/۰۰۰۰
دوربین واتسون	۱/۶۰۸۵۳	ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۳۶۴۹۹	۰/۰۰۰۰
آماره F	۷/۰۸۳۲۵	معناداری آماره F	۰/۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰

آماره ضریب کلی (آماره F) بزرگتر از آماره بحرانی و سطح معنی‌داری آن نیز کوچکتر از ۵ درصد است که بیانگر آن است که رابطه‌ای خطی میان متغیرهای مستقل و وابسته وجود دارد و رگرسیون از اعتبار آماری لازم برخوردار است.

همچنین در جدول فوق مشاهده می‌شود که ارزش احتمال برای متغیر افشای پایداری شرکت، ۰/۰۰۰۰ بوده و علامت ضریب برآوردی برای متغیر مذکور منفی است. از آنجاکه مقدار ارزش احتمال کمتر از ۵ درصد است، می‌توان گفت که رابطه منفی و معناداری بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود اختیاری وجود دارد. به بیان دیگر می‌توان گفت ارتباط منفی بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود اختیاری وجود دارد. در نتیجه فرضیه دوم پژوهش نیز تأیید می‌گردد. ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۳۶ درصد و نشان‌دهنده این است که ۳۶ درصد تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترلی تبیین می‌شود.

آماره دوربین- واتسون برابر با ۱/۶۰ است. از آنجاکه این آماره در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار گرفته، می‌توان بیان نمود که در مدل تحقیق، عدم وجود همبستگی بین باقیمانده‌ها پذیرفته می‌شود. یعنی طبق فرآیند عملیاتی برآورد مدل، خودهمبستگی احتمالی رفع شده است.

با توجه به اینکه در آزمون هر دو مدل، احتمال بدست آمده کمتر از ۵ درصد است، بنابراین در هر دو مدل باید از روش اثرات ثابت استفاده نماییم.

۴.۴. برآورد مدل‌های پژوهش

نتایج آزمون مدل اول در جدول ۸ آورده شده است.

جدول ۸- برآورد مدل اول

متغیرها	ضرایب	خطای معیار	آماره	معناداری
افشای پایداری شرکت	۰/۷۹۷۶۰	۰/۰۳۴۹۴	۲۲/۸۲۷۰	۰/۰۰۰۰
سود عملیاتی	۰/۰۰۰۷۸	۰/۰۰۰۶۸	۱/۱۵۶۰۹	۰/۲۴۷۹
نوسان بازده	-۰/۰۰۱۰۲	۰/۰۰۰۳۶	-۰/۳۳۴۳۵	۰/۷۲۸۲
نوسان سود خالص	۰/۰۱۹۷۲	۰/۰۰۹۳۶	۲/۱۰۵۳۸	۰/۰۳۵۵
مالکیت مدیریتی	۰/۰۱۰۸۴	۰/۰۲۱۵۸	۰/۵۰۲۲۲	۰/۶۱۵۶
بازده دارایی‌ها	۱/۲۰۹۰۰	۰/۰۳۰۸۵	۳۹/۱۸۱۱	۰/۰۰۰۰
اندازه شرکت	-۰/۰۲۲۲۶	۰/۰۰۴۰۵	-۵/۵۱۵۵۹	۰/۰۰۰۰
ارزش دفتری به بازار	-۰/۰۱۱۶۸	۰/۰۰۷۸۵	-۱/۴۸۷۲۱	۰/۱۳۷۲
چرخه عملیاتی	۰/۰۰۰۰۰۱	۰/۰۰۰۰۰۱	۰/۴۲۴۲۲	۰/۶۷۱۵
نسبت جاری	-۰/۳۱۸۵۳	۰/۰۴۵۰۵	-۷/۰۷۰۶۳	۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	۰/۰۱۵۰۰	۰/۰۲۴۱۳	۰/۶۲۱۷۵	۰/۵۳۴۲
عرض از مبدأ	۰/۲۸۲۵۲	۰/۰۶۰۷۴	۴/۶۵۰۹۲	۰/۰۰۰۰
دوربین واتسون	۱/۹۸۳۶۹	ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۷۴۲۲۴	۰/۰۰۰۰
آماره F	۳۱/۴۷۶۲۶	معناداری آماره F	۰/۰۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰۰

آماره ضریب کلی (آماره F) بزرگتر از آماره بحرانی و سطح معنی‌داری آن نیز کوچکتر از ۵ درصد است که بیانگر آن است که رابطه‌ای خطی میان متغیرهای مستقل و وابسته وجود دارد و رگرسیون از اعتبار آماری لازم برخوردار است.

همچنین در جدول فوق مشاهده می‌شود که ارزش احتمال برای متغیر افشای پایداری شرکت، ۰/۰۰۰۰ بوده و علامت ضریب برآوردی برای متغیر مذکور مثبت است. از آنجاکه مقدار ارزش احتمال کمتر از ۵ درصد است، می‌توان گفت که رابطه مثبت و معناداری بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود ذاتی وجود دارد. به بیان دیگر می‌توان گفت ارتباط مثبتی بین افشای پایداری شرکت و کیفیت سود ذاتی وجود دارد. در نتیجه فرضیه اول پژوهش تأیید می‌گردد.

ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۷۴ درصد و نشان‌دهنده این است که ۷۴ درصد تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترلی تبیین می‌شود.

آماره دوربین- واتسون برابر با ۱/۹۸ است. از آنجاکه این آماره در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار گرفته، می‌توان بیان نمود که در مدل تحقیق، عدم وجود همبستگی بین باقیمانده‌ها پذیرفته می‌شود. یعنی طبق

۵. نتیجه گیری

توصیه می‌شود که در هنگام نظارت بر رفتار مدیران، تضاد منافع را در نظر گرفته زیرا بر اساس تئوری نمایندگی، از آنجایی که نظارت بر رفتار مدیران برای سهامداران عملاً دشوار است، مدیران می‌توانند سود را برای منافع شخصی، مدیریت کنند. از طرفی چسبندگی هزینه به خواست و با توجه به استراتژی‌های مدیران به وجود آمده و این امر به صورت مستقیم بر شفافیت اطلاعات صورت‌های مالی و کیفیت سود اختیاری تأثیرگذار است. همچنین به مدیران شرکت‌ها توصیه می‌گردد که با در نظر گرفتن این نکته، اقدامات لازم را در رابطه با مدیریت پایدار شرکت انجام داده و رابطه بین مدیریت پایدار شرکت و رفتار نامتقارن هزینه را مورد توجه قرار دهند.

۲.۵. محدودیت‌های پژوهش

- ۱) یکی از محدودیت‌های این پژوهش، محدودیت روش محاسباتی متغیرهای پژوهش است. برای محاسبه متغیرهای این پژوهش، از جمله کیفیت سود، روش‌های مختلفی وجود دارد و در این پژوهش از یک روش استفاده گردیده است. لذا اگر از روش دیگری برای محاسبه متغیرها استفاده می‌شد، احتمال تغییر نتایج وجود داشت.
- ۲) تورم دورقمی ایران در سال‌های اخیر، به‌عنوان یکی از شاخص‌های اقتصاد کلان، بر ارقام صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیرگذار بوده است. ممکن است وجود چنین تورمی و عدم انجام تعدیلات لازم در این خصوص، نتایج این تحقیق که با استفاده از صورت‌های مالی مبتنی بر بهای تمام‌شده تاریخی به‌دست آمده‌اند را خدشه‌دار نماید.

منابع

- اخترشناس، داریوش، خدای پور، احمد و پورحیدری، امید (۱۳۹۹). تدوین مدل عوامل مؤثر بر پایداری شرکتی در ایران. *مطالعات تجربی حسابداری مالی* ۱۷(۴۵)، ۱۷۵-۲۰۱. <https://doi.org/10.22054/qjma.2019.47002.2061>
- اسدی چهاربرج، محمد و دهدار، فرهاد (۱۴۰۰). بررسی ارتباط بین پایداری سود و واکنش بازار سهام در شرکت‌های تولیدی بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری*، ۵(۵۳)، ۱۸۴-۱۹۳. <http://ensani.ir/fa/article/449792>
- پورغلامی دافچاهی، غلامحسین، صمدی لرگانی، محمود، علیخانی، راضیه و پورعلی، محمدرضا (۱۴۰۲). ارزیابی کیفیت افشای پایداری و تأثیر آن بر عملکرد پایداری مبتنی بر تئوری مشروعیت. *فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و*

با توجه به یافته‌های پژوهش، افشای پایداری شرکت تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود ذاتی دارد. به این ترتیب فرضیه اول پژوهش پذیرفته می‌شود. نتیجه آزمون این فرضیه، با نتیجه به‌دست‌آمده از تحقیقات *تئو و همکاران (۲۰۲۱)*، *اوه و پارک (۲۰۲۱)*، *کوهن و همکاران (۲۰۱۱، ۲۰۱۲)*، *هافر و سیرکای (۲۰۱۷)*، *رضایی (۲۰۱۷)* هم‌راستا است. همچنین با توجه به یافته‌های پژوهش، افشای پایداری شرکت تأثیر معکوس و معناداری بر کیفیت سود اختیاری دارد. لذا فرضیه دوم پژوهش نیز پذیرفته می‌شود. نتیجه آزمون این فرضیه، با نتیجه به‌دست‌آمده از تحقیقات *تئو و همکاران (۲۰۲۱)*، *چوی و مو (۲۰۱۳)* همسو است.

اگر مدیران، مدیریت سود را از طریق تعدیل تصمیم‌گیری مربوط به هزینه‌ها انجام دهند، رفتار هزینه ممکن است به دلیل مدیریت سود متفاوت ظاهر شود. بنابراین، دلیل نهایی مدیران برای تصمیم‌گیری یا انجام اقدامی که باعث عدم تقارن هزینه می‌شود، مربوط به پیگیری منافع خصوصی مدیران است و ممکن است چنین رفتاری به دلیل هزینه‌های نمایندگی ظاهر شود که باعث کاهش کیفیت سود خواهد شد. فعالیت‌های مدیریت پایدار می‌تواند اقدامات فرصت‌طلبانه مدیران را برای انجام مدیریت سود و بهبود کیفیت گزارشگری مالی سرکوب کند. این رابطه به این معنی است که فعالیت‌های مدیریت پایدار همچنین می‌تواند بر رفتار هزینه نامتقارن تأثیر بگذارد. بر این اساس، انتظار می‌رود شرکت‌هایی با فعالیت‌های مدیریت پایدار عالی، رفتار هزینه نامتقارن را در مقایسه با سایر شرکت‌ها کمتر انجام دهند و کیفیت سود اختیاری کمتری داشته باشند.

۱.۵. پیشنهادهای کاربردی پژوهش

- ۱) با توجه به تأیید شدن فرضیه اول پژوهش، می‌توان دریافت که افشای پایداری شرکت تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود ذاتی دارد. لذا به سهامداران توصیه می‌شود که در شرکت‌هایی که فعالیت‌های پایداری شرکتی خود را بیشتر افشا می‌نمایند، جهت سرمایه‌گذاری انتخاب نمایند. چرا که اطلاعات ارائه شده توسط این شرکت‌ها نسبت به شرکت‌های مشابه از کیفیت بالاتری برخوردار بوده و کیفیت سود ذاتی در این شرکت‌ها بیشتر است.
- ۲) با توجه به تأیید شدن فرضیه دوم پژوهش، افشای پایداری شرکت تأثیر معکوس و معناداری بر کیفیت سود اختیاری دارد. از این رو به مالکان شرکت به‌ویژه اعضای هیات مدیره

- <https://doi.org/10.1007/s10551-011-1063-y>
Artiach, T., Lee, D., Nelson, D., & Walker, J. (2010). The determinants of corporate sustainability performance. *Accounting and Finance*, 50(1), 31–51. <https://doi.org/10.1111/j.1467-629X.2009.00315.x>
- Beck, C., Frost, G., & Jones, S. (2018). CSR disclosure and financial performance revisited: a cross-country analysis. *Australian Journal of Management*, 43(4), 517–537. <https://doi.org/10.1177/0312896218771438>
- Burbano, V. C. (2016). Social responsibility messages and worker wage requirements: field experimental evidence from online labor marketplaces. *Organization Science*, 27(4), 1010–1028. <https://doi.org/10.1287/orsc.2016.1066>
- Cahan, S. F., Chen, C., Chen, L., & Nguyen, N. H. (2015). Corporate social responsibility and media coverage. *Journal of Banking and Finance*, 59, 409–422. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2015.07.004>
- Carroll, A. B. (1979). A three-dimensional conceptual model of corporate performance. *Academy of Management Review*, 4(4), 497–505. <https://doi.org/10.2307/257850>
- Carroll, A. B., & Shabana, K. M. (2010). The business case for corporate social responsibility: a review of concepts, research and practice. *International Journal of Management Reviews*, 12(1), 85–105. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2370.2009.00275.x>
- Choi, H.J., & Moo, D.C. (2013). The effect of the review of internal accounting control on auditor switch. *Korean Account. Rev*, 38, 133–169. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2016.01.001>
- Cohen, J., Holder-Webb, L., Nath, L., & Wood, D. (2011). Retail investors' perceptions of the decision Usefulness of economic performance, governance and corporate social responsibility disclosures. *Behavioral Research in Accounting*, 23(1), 109–129. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1565663
- Cohen, J., Holder-Webb, L., Nath, L., & Wood, D. (2012). Corporate reporting of nonfinancial leading indicators of economic performance and sustainability. *Accounting Horizons*, 26(1), 65–90. <https://doi.org/10.2308/acch-50073>
- Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Zha, J. (2014). Stock prices and earnings: A history of research. *Working paper, University of California at Berkeley*. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2347193>
- Dhaliwal, D. S., Li, O. Z., Tsang, A., & Yang, Y. G. (2011). Voluntary non-financial disclosure and the cost of equity capital: The initiation of حسابرسی مدیریت، ۱۲(۲)، ۲۷۵–۲۹۶. https://jmaak.ir/article_21544_ae66ce2b0f80cbc4dbd8212d0d494237
- ثقفی، علی و محمدی، سیدعباس (۱۳۹۶). بررسی تحلیلی رابطه بین جریان‌های نقدی عملیاتی و ارقام تعهدی. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۱۱(۳۸)، ۲۹–۵۲. <http://ensani.ir/fa/article/13693>
- زحمتکش، زینب، شهرستانی، سهیلا و وحیدی‌مقدم، لیلا (۱۴۰۱). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر سطح افشا گزارشگری پایداری شرکت‌ها. *فصلنامه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت*، ۵(۷۵)، ۱۱۲–۱۲۹. https://jamv.ir/167062_ea348dcd167315da2cadb4dd4e68dd6c
- صراف، فاطمه و روشنی گیلوئی، محمدرضا (۱۴۰۱). عملکرد پایداری شرکت و تداوم سود بر ارتباط بین کیفیت سود و جریان نقد آتی. *نشریه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت*، ۵(۷۱)، ۱۸–۳۳. https://www.jamv.ir/article_165307.html
- علیمرادی شریف‌آبادی، عباس، طبری جویباری، محمد و غلامی، حدیثه (۱۳۹۶). بررسی تأثیر عضویت در گروه‌های تجاری بر کیفیت سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی (تحقیقات حسابداری)*، ۹(۳۳)، ۱۲۸–۱۴۱. https://www.iaaar.com/article_98762.html
- علیمرادی شریف‌آبادی، عباس و نریمانی، فریبا (۱۳۹۷). نقش چسبندگی هزینه‌ها در رابطه میان کیفیت سود و مؤلفه‌های مؤثر بر آن. *نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی (تحقیقات حسابداری)*، ۱۰(۳۸)، ۶۷–۸۰. https://www.iaaar.com/article_98806.html
- کردستانی، غلام‌رضا و کشاورز هدایتی، مریم (۱۳۹۹). سود حسابداری در برابر سود اقتصادی. *حسابدار رسمی*، ۱۲، ۱۱۸–۱۲۵. <https://iacpa.ir/portals/fasnameh/fasnameh12>
- Al-Hadi, B., Chatterjee, A., Yafatian, G., Taylor, A., & Monzur Hasan, M. (2019). Corporate social responsibility performance, financial distress and firm life cycle: evidence from Australia. *Accounting and Finance*, 59(2), 961–989. <https://doi.org/10.1111/acfi.12277>
- Aljifri, Kh., & Elrazaz, T. (2024). Effect of Earnings Management on Earnings Quality and Sustainability: Evidence from Gulf Cooperation Council Distressed and Non-Distressed Companies. *Journal of Risk and Financial Management*, 17(8), 348. <https://doi.org/10.3390/jrfm17080348>
- Ameer, R., & Othman, R. (2012). Sustainability practices and corporate financial performance: A study based on the top global corporations. *Journal of Business Ethics*, 108(1), 61–79.

- Finance*, 6, 257-279. <https://doi.org/10.1111/acfi.12791>
- Khan, M., Serafeim, G., & Yoon, A. (2016). Corporate sustainability: First evidence on materiality. *The Accounting Review*, 91(6), 1697-1724. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2575912>
- Kim, Y., Park, M. S., & Wier, B. (2012). Is earnings quality associated with corporate social responsibility? *The Accounting Review*, 87, 761-796. <http://doi.org/10.2308/ssrn.10209>
- Kim, Y.S., Huh, Y.P., & Koh, S.S. (2010). The study on the association of corporate sustainability with earnings management. *Account. Inf. Rev*, 28, 33-57. <http://doi.org/10.3390/su13179969>
- Kothari S.P, Leone AN, Wasley CH. 2005. Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting and Economics*, 39, 163-197. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.264859>
- Lee, D. (2017). Corporate social responsibility and management forecast accuracy. *Journal of Business Ethics*, 140, 353-367. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2713-2>
- Malik, M. (2015). Value-enhancing capabilities of CSR: a brief review of contemporary literature. *Journal of Business Ethics*, 127(2), 419-438. <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2051-9>
- Martinez-Ferrero, J., Baberjee, S., & Garcia-Sanchez, I. M. (2016). Corporate social responsibility as a strategic shield against costs of earnings management practices. *Journal of Business Ethics*, 133, 305-324. <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2399-x>
- Moon J. R. (2014). *Accruals quality, disclosure costs, and management forecast activity*. <http://diginole.lib.fsu.edu/islandora/object/fsu%3A252866> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2635447>
- Ng, A. C., & Rezaee, Z. (2015). Business sustainability performance and cost of equity capital. *Journal of Corporate Finance*, 34, 128-149. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2015.08.003>
- Nguyen, J. H. (2018). Carbon risk and firm performance: evidence from a quasi-natural experiment. *Australian Journal of Management*, 43(1), 65-90. <https://doi.org/10.1177/0312896217709328>
- Nguyen, V. H., Agbola, F. W. & Choi, B. (2019). Does corporate social responsibility reduce information asymmetry? Empirical evidence from Australia. *Australian Journal of Management*, 44(2), 188-211. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-3003-8>
- Oh, H, & Park, S. (2021). The Effect of Corporate Sustainable Management on the Relationship between Cost Stickiness and Earnings Transparency. *Journal of Sustainability*, 13(23), 134-153. <https://doi.org/10.3390/su132313453>
- corporate social responsibility reporting. *The Accounting Review*, 86, 59-100. <https://doi.org/10.2308/accr.00000005>
- Dhaliwal, D. S., Radhakrishnan, S., Tsang, A., & Yang, Y. G. (2012). Non-financial disclosure and analyst forecast accuracy: International evidence on corporate social responsibility disclosure. *The Accounting Review*, 87, 723-759. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1596458>
- Foo, M. (2017). A review of socially responsible investing in Australia, An independent report for National Australia Bank (NAB) by the Australian Centre for Financial Studies (ACFS) at Monash Business School. <http://dx.doi.org/10.2539/ssrn.8922469>
- Francis, J., Nanda, D., & Olsson, P. (2008). Voluntary disclosure, earnings quality, and cost of capital. *Journal of Accounting Research*, 46, 53-99. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2008.00267.x>
- Golicic, S. L., & Smith, C. D. (2013). A meta-analysis of environmentally sustainable supply chain management practices and firm performance. *Journal of Supply Chain Management*, 49, 78-95. <https://doi.org/10.1111/jscm.12006>
- Haffar, M., & Searcy, C. (2017). Classification of trade-offs encountered in the practice of corporate sustainability. *Journal of Business Ethics*, 140, 495-522. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2678-1>
- Hainmueller, J., & Hiscox, M. J. (2015). Buying green? Field experimental tests of consumer support for environmentalism. *Working paper*, 12(2), 128-153. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2062429>
- Higgins, C., Milne, M. J., & Van Gramberg, B. (2015). The uptake of sustainability reporting in Australia. *Journal of Business Ethics*, 129, 445-468. <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2171-2>
- Hong, Y., & Andersen, M. L. (2011). The relationship between corporate social responsibility and earnings management: an exploratory study. *Journal of Business Ethics*, 104(4), 461-471. <https://doi.org/10.1007/s10551-011-0921-y>
- Hummel, K., & Schlick, C. (2016). The relationship between sustainability performance and sustainability disclosure Reconciling voluntary disclosure theory and legitimacy theory. *Journal of Accounting and Public Policy*, 35(5), 455-476. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2016.06.001>
- Jain, P. K., Jain, A., & Rezaee, Z. (2016). Value-relevance of corporate social performance: Evidence from short selling. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 29-52. <https://doi.org/10.2308/jmar-51439>
- Jia, J., & Lee, J. (2022). Corporate sustainability, earnings persistence and the association between earnings and future cash flows. *Accounting &*

- Pereira, C., Monteiro, A., Silva, D., & Lima, A. (2023). Do the Levels of Environmental Sustainability Disclosure and Indebtness Affect the Quality of Earnings? *Journal of Sustainability*, 15(4), 28-71. <https://doi.org/10.3390/su15042871>
- Renneboog, L., Ter Horst, J., & Zhang, C. (2008). Socially responsible investments: institutional aspects, performance, and investor behavior. *Journal of Banking and Finance*, 32(9), 1723-1742. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2007.12.039>
- Rezaee, Z. (2016). Business sustainability research: A theoretical and integrated perspective. *Journal of Accounting Literature*, 36(2016), 48-64. <https://doi.org/10.1016/j.acclit.2016.05.003>
- Rezaee, Z. (2017). Corporate sustainability: Theoretical and integrated strategic imperative and pragmatic approach. *The Journal of Business Inquiry*, 16(1), 60-87. <https://ssrn.com/abstract=3148705>
- Scholtens, B., & Kang, F.C. (2013). Corporate social responsibility and earnings management: Evidence from Asian economics. *Corp. Soc. Responsib. Environ. Manag.*, 20, 95-112. <https://doi.org/10.1002/csr.1286>
- Tuo, L., & Rezaee, Z. (2021). Are the Quantity and Quality of Sustainability Disclosures Associated with the Innate and Discretionary Earnings Quality? *Manag. World*, 4, 127-139. <https://doi.org/10.1007/s10551-017-3546-y>
- Watts, P., & Holme, L. (1999). Meeting changing expectations: Corporate social responsibility. *World Business Council for Sustainable Development*, 7(3), 59-81. <https://doi.org/10.9782/s40036-029-0035-x>
- Young, S., & Thyil, V. (2014). Corporate social responsibility and corporate governance: role of context in international settings. *Journal of Business Ethics*, 122, 1-24. <https://doi.org/10.1007/s10551-013-1745-8>